

RAAHE (ent. Pattijoki) (hist. aika)

Kohteen nimi: Autionkangas

MJtunnus

Määrittäminen: Tilapäisasumukset/Piilopirtit
Talonpaikat(?)

Peruskartta: 2432 12 HANHELANPERÄ

Koordinaatit: p = 7154738, i = 3392189, z = n. 97

Kylä, kylänosa: Pattijoki, Pitkäsjärvi
Tila, rek:no: 13:11 (pk 1981)

Vuonna 2001 ilmoittivat vihantilaiset Tapani Isokääntä (Pyykatu 29, 86440 Lampinsaari) ja Kalevi Haapakangas (Perukantie 18, 86400 Vihanti) Pohjois-Pohjanmaan museoon silloisen Pattijoen kunnan alueella olevasta piilopirtinpaikasta. Museon rakennustutkija Juhani Turpeinen kävi tuolloin paikalla. Nyt kohde tarkastettiin Turpeisen muistiinpanojen pohjalta. Paikalla on piilopirtti ja mahdollinen talonpaikka, jota koskeva maininta huomattiin vasta paikalla käynnin jälkeen.

Kohde sijaitsee nykyisen Raahan alueella Raahan kirkosta noin 25 km kaakkoon ja Vihannin kirkosta noin 11 km länteen. Paikalle johtaa Pitkäsjärven metsäautotie pohjoisesta Vihannin Hanhelanperän ulkopalstalta. Hännilän talosta eteläkaakkoon noin 700 metrin päässä kääntyy metsäautotieltä tieura länteen yli Pitkäsojan. Tieuralta noin 100 metriä luoteeseen, ojan itäpuolella jyrkän ojauoman töyräässä jokseenkin tasaisen hiekkakankaan reunassa, on törmään kaivetun kaakko-luodesuuntaisen kaksiosaisen asumuksen jäännös. Kauemmas kankaalle erottuu lähinnä asuinuoppia ympäröivä valli. Vallit reunustavat kahta noin parin metrin syvyistä kuoppaa, joiden lattia-ala on noin 2,5 x 2,5 metriä. kuoppien välissä on noin 1,5 – 2 metriä leveä valli, kuoppia reunustavat vallit ovat jokseenkin samaa luokkaa. Kummastakin huoneesta on oviaukko lounaaseen kohti jokea. Kaakkoisemman kuopan länsinurkassa, oviaukosta katsoen vasemmanpuoleisessa nurkassa on pieni kiukaan tms. jäännös.

Tapani Isokääntä'n kertoman perimätiedon mukaan kyseessä olisivat ison vihan aikaiset jäännökset.

Vasta tarkastuskäynnin jälkeen huomattiin maininta metsäautotien itäpuolella olevista rakennusten tulisijojen jäännöksistä (arviolta noin kohdassa p = 7154840, i = 3392240, z = n. 97). Kyseessä lienee vanha talonpaikka, josta kankaan voi arvella saaneen nimensä.

Kohde tarkastettu: 7.7.2009

Aiemmat tutkimukset: (2001 J. Turpeinen, muistiinpanot/PPM)

Kuvat: PPM DG VH 4:2009:08:01-07

Oulussa 8.7.2009

Mika Sarkkinen
tutkija/Pohjois-Pohjanmaan museo